

ki, kinek beretvámra szüksége van?“ — kértem, nehogy egyenesen kimondjam szándékomat. „Itt csak asszonyszemélyek laknak, kiknek borbélyra most nincs szükségök,“ — felele Rosina. Épen gondolkozám, mint adjam elő idejöttem' okát, midőn a' szép signora kilépett 's kérdezett, mit akarnék? — Valóban csinos teremtményecske volt, szép karcsu növésű, derekán alól két domboru bőrkakot vala fölkötvé, nem tudom milly neme lehet az öltözetnek, később hallám, hogy neve cul de Paris, de ezt nem értem, mert francziául nem tudok, többszer lett volna ugyan alkalmam e' szép tulajdonságot magamévá tenni, de mindig, nem tudom miért, irtóztam tőle, — egyik arca piros, másik fejér, egy lábón papucs, másikán czipő, fő 's mell is rendetlen pongyolában valónak, azonban, hisz reggel volt, meglehetett tehát a' rendetlenséget bocsátani. „Én nem akarok semmit, — felelek udvarisan, lábamat összeütve, — hanem hozok valamit, mi nem lesz kellemetlen a' szép signora előtt. Ime e' három levelkét lábaihoz teszem, azonban mégis, hogy ne kellessék azokért lehajolnia, tehát inkább szép kacsócskáiba adom. Egy házból jó mind a' három. Ez Bórrági gazdag timártól, ez Rófösy igen gazdag kalmártól, végre a' harmadik Légváry szegény ugyan, de kellemes költőtől; az ám a' költő, Signora, mindenféle verseket csinált már 's csinál, különösen egy hosszú versneme van, melly bizonyosan megnyerendi Signoraságod' egész tettségét.“

„Költőtől? — szóla a' szép olasz hölgy, — már az gyönyörű,“ — 's előszer is azt olvasá, azután a' másik kettőt, nekem pedig kezével intett, hogy lássak a' reggelihez, melly chokoladéból állott, piszkos csészéből kellett ugyan innom, mert a' signora már elvégzé a' reggelizést, de azért mégis jól esett, minthogy a' körmöczin, koronásokon, 's fejér kalapon kívül még nem volt gyomromban semmi meleg. „Barátom, — szóla a' signora mig én falatoztam 's néha egy szerelmes pillantást veték szép Rosinámra, — barátom, kegyed bizonyosan szeretné ezen levelkék' foglalját tudni?“

„Oh épen nem vagyok kíváncsi,“ — felelék alig érthetőleg, mert épen egy nagy darab kalács szétörlésével foglalatostkodám. „Jól van, mindjárt kész leszek a' feleletekkel,“ — ezen szókkal leült a' signora 's néhány pillanat mulva, már három levelkével Bórrági ur' ajtója előtt valék, de természetesen csak a' neki szólót adám kezeibe.

„Gyönyörű, gyönyörű, este hat óraker!“ — olvasá Bórrági, — „vegye kedves Kaczorkám ezen anygali válaszáért,“ — 's ismét három koronás csúszott markomba. Aztán egy levelkét irt, 's abba két nagy aranyat tett, hogy a' signorának vigyem. Most Rófösyhez sieték, ez még többet nyomott markomba a' jó válaszáért 's azon kívül még száz pengő forintot adott kezembe, hogy azon Elvirának kendőt vegyek, sőt még pénzt is ajánlott kölcsön officinára. Innen a' költőhez menék, átadám a' választ, ő összecsóskolt 's szó nélkül elsietett. Boszankodtam ugyan, mert csók helyett mást vártam; de mit tehettem egyebet, engednem kellett 's derülő kedvvel siettem le a' lépcsőken.

Ekkor mintegy tíz óra lehetett 's én többi conditionimra ballagtam, tisztító 's vakaró kötelességemet teljesítendő, de mi történt? még tíz gazdag urtól kapék levelet, szép Elvirának szólót, 's mi történt még ezen kívül? a' szép signora ezeket is esti hat órára szállására rendelé, 's így sok szép ajándék' birtokába jutott, én pedig esti öt óraker, midőn pénzemet számláltam kétszáz pengő forinttal biró Croesusnak nevezhetém magamat.

Az óra hatot ütött, 's — vércsék vijongtának? vagy talán borzasztó szomorú hangon kondult-meg a' lélek harang? nem, ez mind nem történt, hanem — Bórrági ur belépett Elvira' előterembe, hol a' pinczér kéré, méltóztatnék kissé várakozni, én asztal alól kukucsáltam-ki, hova az ösmerős pinczér juttatott, — néhány percz mulva mind a' tizenkét ur jelen volt, 's bámulva nézének egymásra. Most a' pinczér megnyitá az ajtót 's mit látánk? egy asztalon tizenhárom kosarkát mézes kalácsból. — A' signora négy óraker délután elutazott Légváryval 's a' jégre vitt tizenkét ur majd megpukkadt mérgében, nekem pedig, hogy az egész kalandról híven hallgassak, mindenik tíz pengő forintot adott. Most bizonyosan minden gondolandja, hogy a' sok pénzen officinát vevék, Rosina karjai között boldogul élek 's ezért áldom olly igen husvét napját. Ki így gondolkozik, nagyon csalódik, officinát fogok ugyan venni, de — a' tizenharmadik kosár nekem volt szánya, Rosina megszökött Elvirával, 's ezért áldom husvét napját.

A' HÁZI NEVELÉS' AKADÁLYIRÓL.

(Vége. 5.)

16.

Eldönthetlen az: hogy a' morálnak egyedül a' vallás szerezhethet erősséget, — de más felől az

is igaz, hogy a' tiszta vallás nagyon csorbul, ha a' morál csonkul, és ha ez eloltatik, a' religio sem állhat meg a' maga valóságában és szükségkép el kell fajulnia. Egy erős a' morált oltó sugallat pedig a' gyanakodás, melly ha gyökeret ver valakiben, fontosabb következésü lehet mint első tekintetre látszhatnék. Mert teszem, ha illyes ítéltlen igazságtalan gyanu által valakinek nyugalmát orzom, boldogságát zavarom, meglegedését elnyomom, — vagy éppen rendetlen indulatom által kiszítetve szerencsétlenségének hatás rugójává leszek, tán csak nem tagadhatom, hogy minden moral, minden religio ellen cselekszem. És ime, a' gyanakodás azon tengely, melly körül némellyek nyelve gondatlanul forog! Nem törődnek azok semmivel, akár ott legyen magzatjok, akár nem, — minden ember ellen szabadon lövellik éles szavaikat, valami kétséges tettet mindjárt rosszra magyaráznak, — ha másról egy árulkodó nyelv nem éppen jót regél, ők készek az el nem végzett képnek rajzvonatit fekete utálatos szinnek fösteni; talán nem tudják Cicero szavát: *Credulitas error sit magis quam culpa*; sem azt mit Seneca mond: *Nisi quod in oculos incurrat*; azért Palingenius szavaival intem őket: *Qui facilis quoque fallitur idem*. Mert ha sokszor vetik ki a' veszedelmes horgot, mellyet gyanakodásnak nevezünk, magzatjaik szívébe is belekaphat, annál könnyebben, mivel többnyire a' gyanakodás rutóságát azon tudós köpönyeg alá takarjuk, *Emberösméret!* pedig ha egyszer hová berágtta magát, egy könnyen ki nem szakaszthatni. Azért törekedjünk gyermekeinknek tiszta erkölcsi és vallási elveket adni, 's lelköket moraliter jól műveljük ki; annál is inkább, minthogy rajtok ma holnap leendő nép atyáikon fog állani, alattvalóikra vallás ereje által is hatni tudni.

A' vallásról 's erkölcsiségről szólván tán nem lesz felesleges említnem, hogy kicsiny nevendékkel megtanulhatsz néhány erkölcsi alapmondásokat, 's vallásos világosítással támogathatod. Példakép e' néhány sor verset a' kicsiny nevendék is elgyózi tanulni:

Istent minden előtt 's ezután tisztelni szülődet
Gyöngé korodba' tanuld, 's a' sirig el se feledd.
Ha ki beléd tudományt 's erkölcsöket önteni fírad:
Ő a' tiszta barát, őtet ölelve öleld.
Ha ki hizelgással csalogatni vakítani főrekszik,
Ez veszedelmbe taszít, — rejtsed előle magad'.

Felebarátja hírét ki gyalázni merészli, kerüljed,
Hozzád síma, — ne hidj: — néked is ártani kész.
Ha kinek ön fejedelme iránt hő érzete nincsen,
Távozz, — ő készül hozni fejedre halált.
Légy jó, szorgalmas, jámbor, mindenha vigyázó,
Tudni mi szükséges, hallani látni haszon.
Ki bünedért dorgál, kedveld; mindenha szemérmes
Légy és szófogadó, 's áldni se késik az ég.
Míg a' képmutatót tanulod kitanulni, igaztól
Meválasztani, idők teleni fognak ugyan:
Kedves azonba' vigyázz, ne talán örvénybe ragadjon
Álarzás sokaság, — tudd magad' óni azért.
Senkire se' gyanakodj hamisan, 's hallj titkokat inkább;
Mintse' sietsz mással közleni titkaidat.
Jó, ha vagyon, ki velünk örömrünk' híven osztja bajunkat:
Jobb ne legyen soha, mint, hogy kiki lássa szíved'.
Ha ki reád valamit biz, zárd kebeledbe, csak akkor
Bizd társadra magad, — nyelve ha kötve vagyon.
A' hazugot zárd ki te barátságodból, azonkép
Arra ügyelj, ne magad légy valahára hazug. —

17.

Minden nevelési fáradozásunknak az a' vég célja, hogy sükere legyen, azért hathatósnak kell lenni a' nevelésnek, oktatásinkat hathatós eszközök által igyekezzünk támogatni 's fogantossoká tenni. E' végből sokat kell próbálnunk, 's még többet kell néha küzdenünk azon akadályok ellen, mellyek legszentebb szándékunkkal viadalra kelnek; vérvő szívvel vagyunk néha tapasztalni kéntelenek, hogy a' legjobb szabályokat éppen nem, vagy csak felényire teljesíthetjük.

Igy teszem, a' tisztaságot rendet szerető és társaságban udvarias gyermeket kellene csak ottan ottan látogatóba vinni, — de ha az anya fiát, mind a' mellett, hogy rendetlen, engedetlen és goromba csaknem minden másod nap viszi látogatóba 's pedig úgy hogy azzal a' tanulás óráji is elmaradnak, mit csinálsz? — Ha a' hazug nevendék azzal hogy nem hiszesz neki, még inkább elkeseredik és felháborodik, mivel szülői még védik ellened őt simogatva mint igazmondót, — mit csinálsz? — Ha nevendéked csak akkor jó, mikor igérsz neki valamit, ha megkapta, egy órára rá kétszer rosszabb mint előbb, 's ha nem adod mindjárt az nap, tizszer gonoszabb, — adhatsz-e neki? — Mikor nevendékednek becsület érzése nincsen, de szülői erősen képzelik, hogy merő jószívűség a' gyermek, — te vétségeért szigorú tekintettel, komoly hanggal akarod büntetni becsület érzőkint, és szülői már ezt is sokalják, ő pedig csak nevet, morog, mit mivelsz? Néha jó minden büntetés nélkül eleven szinekkel szeme

elébe terjeszteni, hogy a' tett rútsága keresztül rázza szive mélyét, érezze hibáját és utálja, — de igyekezzél jól megválasztani a' becsületérzőt attól ki nem az, mert ennél nagylelkűséggel megjárnád, — mindig szinlelne szelidséget, mindig a' bánkodót játszaná, többször tettetné magát hogy egyenes nyilt szivből vallja meg hibáját, csak hogy ne bánts, — hátad mögött pedig nevetne könnyű csalódásodon.

A' rendeletink 's oktatásink végrehajtására szükséges eszközök hathatóságát az is fogja nevelni, ha valami világos ellenmondást nem csusztatunk be bánásmódunkba, — mert tudok esetet: hogy a' nevelő kisebb hibáért keményebben büntetett, nagyobb bűnért lágyabban; a' gondatlanságból ejtett vétséget keserű számadással lakoltatta-meg, a' szántsándékkal elkövetett roszaságot némán elnézte, — a' már csak nem belerögzött illetlenséget pillantással fenyíté, — holott bizonyos körülményekben 's tán csak ezekben elkövethető első meggondolatlanságot szigorú bűnhődéssel bánatta-meg. — Igaz ugyan, jó a' nevendéket mások különféle szeszélye elviselésére szoktatni, mert jöhet ma holnap esetre, hogy ahhoz magát alkalmaztatni kénytelen lesz, sőt a' szerencse szeszélyének is alája vettethetik, 's ha neki keményedett lelke, könnyebben fogja hordozni; mindazáltal a' nevelő másoktól szenvedett bajokért ne éreztessen nevendékével bajt, vagy az napi rosz kedvéért ártatlanul soha se bűnhődjék a' gyermek, a' büntetés különben gyáva esztelen bosszuállásá alacsonyulna.

Továbbá oktatásunknak hathatóságot szerezhetünk néha az által is; ha magába a' nevendékbe olly bölcsességi elveket sugallunk, mellyek mint egy ránc is visszahatnak; p. o. a' becsület-érző engedetlenly illyennel csiklándozhatom: *Sapientissimum dicunt eum esse cui quod opus sit veniat in mentem; proxime accedere illum qui alterius bene inventis obtemperet. Cicero.*

Végre a' nevelőnek szeme mindenütt legyen, nevendéke minden cselekedetét, lépését szeme kövesse, fülét semmi elől se dugja be, halljon mindent a' mi nevendékét illethetné, egy szóval legyen sok szeme sok füle, mint Xenophon azt a' jó fejedelemtől mondja; részint azért, hogy megvizsgálhassa megösmérhesse nevendéke hiányait hibáit, 's megfontolhassa, milly eszközök lehetnek rája hathatós befolyásuak, — részint azért, hogy semmi alkalmat el ne mulasszon, mikor kel-

lessék 's lehessen azon eszközökhöz nyulni, és sükerrel használni. De ebben akadályt tesznek a' szülők, ha a' nevelőt másra is szeretik használni 's belőle egészen mást mint nevelőt akarnak csinálni; essék pedig meg, hogy épen olly időben követ el a' nevendék olly bűnt, melly tüstént javítást érdemlene, de ennek hiánylásában lelkébe mélyebb gyökeret ver, 's utóbb még erősebb mértékben mutatja gyászos hatalmát a' gyermek indulatján, még is a' nevelő és csak a' nevelő oka a' szülők részrehajló szemek előtt!

18.

Hogy javallatinknak, rendeletinknek és oktatásainknak némi tekintetet szerezzünk, következőkép hathatóságukat és foganatjukat neveljük, jó példaadás által támogassuk és diszesítsük igaz voltukat. Ezzel nézeteinknek elveinknek és egész rendszerünknek mintegy koronáját teendjük-fel. — Hogy ezen főszabály nem csak a' nevelőkhez hanem szinte a' szülőkhez is szól, természetes. De főkép a' nevelő viselete oktatásaival teljes és tökéletes öszehangzásban legyen ugy annyira, hogy nevendéke rája tekintve megláthassa rajta a' dicsért erkölcsöket mint egy szép képbe foglalva, — ő legyen azon varázstükör, melly előtt nevendékének, midőn hibázott már pirulni kell magától visszajedten, 's mellyben csak ha tökéletesen megegyeztek tettei az erkölcsiség törvényeivel, leljen nyugodt, derült, a' jóságot magában megjutalmazó képére. Azon felül másokat is illet azon szabály, mint a' testvéreket 'stb., — mert ha a' nevelő példájával mások cselekedeti ellenkeznek, az óhajtott süker elmarad, — mint szinte a' példaadások hatását a' gyermekre gyöngíti 's erőtleníti, ha valaki a' nevelőt gúnyoló tréfákkal üldözi, minthogy a' nevendéknek abhozi tiszteletét szükségkép erőtleníti. P. o. Ha egy leányka abban elbizva, hogy a' nevelő intézetben már mindent fölfalt, különféle gúnyszavakkal kelki a' kis testvér nevelője ellen, — holmi hijábanvaló észrevételekben akarja elmésségét csillogtatni, nyelvének éles fulánkait öntetszéssel fitogtatni, — 's teszem azt, hogy a' nevelő soványabb ember, szakálla nem fekete, 's több illyeket vesz idétlen satyrájának többszöri tárgyául, — végre a' gyermek is meg fogja próbálni a' hasonló tréfákat. Ha azokra nem hat annak meggondolása hogy magokat nevetségessé és gyűlöletesékké teszik: legalább tartsák szemök előtt, hogy ön testvérok formáltatása akadályivá lesznek.

A' gunyolásról szólván tán nem veszi senki hibának, ha egy kissé eltérek a' guny más nemére is. Ugy hiszem senki sem hozza kétségbe, hogy a' nevelésnek fő kötelessége embert 's azután polgárt nevelni, hogy pedig jó polgárt 's nem rosszat, ugy is értetődik. Már ez hogyan történhetik, — ha azon férfiakat, kik a' haza javát mindenkép előmozdítani iparkodnak és fáradsz, gunyoló és szidalmazó szavakkal marczangoljuk megbizott körünkben — nem tudom. Nagyon átlátom, hogy némellyek ezen férfiakat épen azért gyűlölik, mivel nagyobb irántok a' köz tisztelet, de azt még sem foghatom meg, mint lehet az ő valódi érdemöket említés nélkül hagyni, 's élénk nyelvvel szünetlen néhány kevés gyöngeségeiket előhordani, azokat öregbítni, és sötét színekkel fösíteni. Valóban csudálhatni, hogy azt százszor ismételni meg nem unják némelly vigszeszü rostálók, midőn ellenben más csak egyszer hallja, 's már fülig bele unt. De ennek a' nevelésre csak az az alkalmaztatása, — (mert ezen tekinteten kívül nevelés volna róla csak beszélni is, mint-hogy azt soha senki sem fogja megakadályoztatni, hogy ne történjék) — hogy a' gyermek ámbár nem tudja valólag érteni, miről van szó, nem tud behatni a' kérdéses dolog, ügy, vagy tárgy mélyébe, de azon kérdésben forgó férfiú ellen lövelt gunyoló és szidalmazó szavakat már jól megérti, 's épen azért mivel választást nem tud tenni, helyes vagy helytelen-e ezen ember ellen hozott ítélet, tán mélyebben gyökerezik szívébe mint kellene, mert auctoritáson alapul. Ellenben ha felnő az ifju, csak e' két eset közül valósulhat egyik. Vagy elösmeri a' hibás fonák elveket melyeket szülői asztalánál beszített, 's mellyek már mintegy vérévé váltak, — vagy nem. Ha nem — (a' mi még is sietve előre haladó korunk szelleménél fogva alig hihető, hacsak örök kód nem borítja agyát) — ha tehát, mondom, el nem ösmeri viszás hiedelmét, úgy azon szülők a' jövő század adósivá lesznek, az emberiség fejledésének szent bimbóját sértik, és hazánk egykori boldogsága ellen, neki egy új akadályt nevelve, kétszeresen vétkeznek; mert ha nem látjuk is át mi magunk azon utak helyes voltát, mellyeken más valaki hona boldogítására oriási léptekkel előre halad, — még sincs igazunk másokat 's épen gyermekinket, kik nem a' miénk hanem a' világié, a' hazáié, a' jövő századéi, — akadályoztatni, hogy ők se juthassanak e' tárgy iránt világos ösmerethez; — ha pedig mi elösmerjük is,

de nincs elég erő bennünk meggyőződésé és hatóság munkálódássá változtatni ösmeretünket a' belénk rögzött előítéletek és fonák elvek ellenére, — (mert azok, kik elösmerik az igazságot, de nem akarják eszközölni, szót sem érdemlenek) — ha tehát, mint mondám, azon erő nélkül szükölködünk, még sincs semmi jogunk a' későbbi kor polgárait hátráltatni, hogy azon üdvösséges erő bennök se fejtsék ki. — Ha pedig úgy fordul, hogy a' fenn említett ifjú ember elösmeri a' történet helytelen hamis fogásokat ösmeretei irányzatában, — ugy nehezen hiszem, hogy igen fogja köszönni fonák ítéletünket, 's tán olly forma érzelem ébredend e' pont iránt mellében szülőihez, mint az azon banyák iránt szokott bennünk támadni, kik lidérczekre, kísértetekre tanítottak bennünket, mikor már egyszer átlátjuk, hogy egy szavuk sem volt igaz. —

Más részről meg ollyas gyalázásoknak az a' nevelés oldaluk van, hogy tán épen azzal, a' mivel ivadékomra akarom átlátni érzetimet, az ellenkezőt hajtom véghez. Igy ha egy éves fiának papiros bohóczot veszek, azt madzagánál fogva fel 's alá ránczizálva a' falon tánczoltatom, és egy nekem gyűlöletes férfiú nevét adom neki, az a' célom, hogy nevelésé tegyem azon nevet 's a' névvel magát az embert, — de a' kisdadogni kezd, utána próbálja a' nevet mondani, 's azzal azt értem végre el, hogy fiam gyűlöletes ellenségem nevét előbb tudja kiejteni, mint tulajdon családom nevét, — 's ez tudja isten, tán minő kedvező, de lehet, rám nézve épen kedvetlen benyomást tesz fiam lelkében. Mert ha felnő, 's megemlékezik a' gyakran petyeget névről, figyelme fel lesz ingerelve, tudakozódni fog, valjon mi van a' dologban, hogy e' nevet annyiszor 's olly korán hintették agyába, valami nevezetességnek kell azzal összekapcsolva lenni 'stb.; — fürkészetei között könnyen akadhat a' közös jónak egy barátjára, ki a' dolog mivolta felett szeméit felnyitja, — 's ekkint magunk adtuk kezébe a' lámpát, hogy feltalálja a' sötétségben rejtett kincset.

De ugy látszik mintha csak a' szülőket és házi vendégeket akarnám vádolni, a' nevelőket magokat nagyon kevésben érintve tán teljeséggel hibátlanoknak akarnám állítani. Épen nem. A' nemzőket azért szükség a' becsúszott a' becsúszható balfogásokról bővebben értesíteni, mivel ők elszakaszthatlan lánczczal vannak a' természettől gyermekeikhez kötve 's azért szükségkép ezen 's

más hibák orvoslásáról kell gondoskodniok, ha magzatjaik boldogságát óhajtják. Orvosoltatnak pedig ha elhagyatnak, 's helyökbe a' józan ész-től javasolt ellenkező, — de nem extremum — áll. Más, ha nem volna hajlandó vagy elég erős a' gyógyszerek végrehajtására, tovább áll, — nem úgy a' szülők; — ő nekik *kell* gyermekeik javát akarniok. — De egyszersmind emlékeztetnem kell azokat, kiknek szinte nem volna erős akaratjuk és eltökélett föltételök nevendékeik boldogsága irányására, soha se lépjenek ezen terhes hivatalba, — mert a' ki nem akarja minden tehetségét nevendéke boldogítására szentelni, ki attól tarthat, hogy midőn nevendéke javát tárgyazó némely cselekedetekre maga feláldozása kívántatik, kétségesen vonakodni fog, szóval, ki nem bizhat eléggé magában, hogy nevendéke hasznára midőn szükség, magát meg tudja tagadni, az derék nevelő soha sem lesz, 's hivatalában csak sántikálni fog.

Senki se ütközzék meg azon hogy csak a' hijányt és hibát feszegetem, 's ne is tartsa ezt szenvedélyemnek, mivel a' helyes és jó módokról a' nevelésben hallgatok; nem vetem én el a' tollat, ha valaminek érdemét meg kell ösmerni, hanem az ezen sorok czélja ellen volna; — röviden mindazáltal itt nyilván vallom, hogy vannak atyák, kik a' nevelővel nem sajnálnak tanácskozni a' módok felől, mellyek gyermekek viseletének javítására alkalmasok lehetnek, kik azon felül a' rendeletek javallatok 's példaadások hathatosságát nagyon elősegítik azzal hogy a' nevelőt illőképen becsülik, és hangos intéssel serkentik az iránt a' nevendék bizodalját.

Berekesztésül még egy szót a' nevelőkhez: szorgosan vigyázzanak, ne talán hasonló hijányok 's akadályok szerzőivé magok legyenek; ha pedig másoktól rakatnak efféle gátok a' nevelés helyes folyamának utjába, azokat mennyire lehet elhengeríteni, 's ha ez lehetlen, legalább a' folyamnak egy kissé mellelges arányzatot adni iparkodjanak, hogy kikerüljék az akadályt, 's részén legalább tul haladhassanak.

NEV.

EGYVELGEK.

1.) Wellington herczeg Copenhagen czimü lovát, mellyen a' waterlooi csatában lovaglott 's azóta soha rajta nem ült, midőn nem rég meghala,

katonai tisztelet-tételekkel temetteté-el 's különösen sirja felett lövéseket ropogtatott.

2.) Egy szegény öreg ember Parisban, ki hajdan sok híres korabeliekkal érintkezésben éle, különösen Mirabeauval 's utósótul több leveleket bír, most azokat eladogatni kezdi 's dolga mellette igen jól foly, mert tüstént a' kihirdetés után kettőt 3800 francért adott-el.

3.) A' főbb országos tisztviselők közt Parisban egyszerre egy nemes haszon megvetés mutatkozott; három az ujon kinevezett miniszterek közül, mindenik lemondott a' 12,000 francról, a' mit minden miniszter kap az országos pénztárból első kineveztetésekor, és Davillier, Franciaország' pénztárának uj igazgatója, évenkinti 60,000 francnyi jövedelmét nem fogadta-el, hanem azt rendelé, hogy ezen somma hasznos munkákra és a' gazdaságos-pénztár' számára fordítassék.

4.) Napoleon' anyjának végrendelese, melly már most nyilvánosított, 1832dik évi september' 22dikéről van irva és sok hagyományokon kívül olly személyekhez, kik a' meghaltnak szolgálatjában állottak, azon parancsolatot foglalja magában, hogy Fesch kardinálnak 7000 római tallér fiztessék-ki temetésére. Nem találtak olly töméntelen kincseket, mint a' császár' anyjánál reménylettek. Minden, a' mit maga után hagy, egyformán elosztva gyermekeire szál. Az egész ingó és ingatlan vagyon, a' gyémántokat és ezüstnemeket hozzá számolva, nem halad-meg egy millió római tallért.

5.) *Brassyban* két kóborló kereskedő közt következő szerződés kötött: „Én, Gaumont János, kötelezem magamat, Damian urnak 144,000,000 millió tojást, 12ejét tizenegy sousért, kézhöz szolgáltatni. Ez pedig mától kezdődjék 's husvét után 14 napig tartson, a' fizetés pedig 14 és 14 napok között történjék. A' tojások' átadása Brassyban megy véghöz 's azon föltétel állapítatik-meg, hogy minden tizenkét ezertől, a' mit Gaumont nem ad kézhöz, 200 francnyi kárpótlás adassék. — Felpénzül 60 francot fölvettem 's a' t.